राजस्थान अध्यापक पात्रता परीक्षा (REET) - 2024

माध्यमिक शिक्षा बोर्ड, राजस्थान, अजमेर

पाठ्यक्रम (syllabus)

स्तर-द्वितीय (Level- II)

(कक्षा 6 से 8 तक)

प्रश्न पत्र - II, खण्ड –II, भाषा - I (पंजाबी)

ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ - 30	**ਪੰਜਾਬੀ**	**ਕੁੱਲ ਅੰਕ** - 30
ਭਾਸ਼ਾ - I		**ਲੇਵਲ** - II

1. **ਇੱਕ ਅਣਡਿੱਠੇ ਵਾਰਤਕ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-**

   ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ, ਤਤਸਮ ਸ਼ਬਦ, ਤਤਭਵ ਸ਼ਬਦ, ਦੇਸੀ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਦੇਸੀ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ੁੱਧ-ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ।

2. **ਇੱਕ ਅਣਡਿੱਠੇ ਵਾਰਤਕ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-**

   ਔਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ; ਲਿੰਗ, ਵਚਨ ਅਤੇ ਕਾਲ ਦੱਸਣਾ; ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲਿੰਗ, ਵਚਨ ਅਤੇ ਕਾਲ ਬਦਲਣਾ ।

3. ਪੰਜਾਬੀ ਸ੍ਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ, ਵਾਕ ਬੋਧ (ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਧੇਅ, ਵਾਕੰਸ਼ ਤੇ ਉਪਵਾਕ, ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪੱਖੋਂ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ), ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ।

4. ਛੰਦ (ਦੋਹਰਾ, ਕੋਰੜਾ, ਕਬਿੱਤ, ਦਵੱਈਆ, ਬੈਂਤ), ਅਲੰਕਾਰ (ਉਪਮਾ, ਅਤਿਕਥਨੀ ਅਤੇ ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ), ਰਸ (ਨੌ ਰਸ)।

5. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸੂਤਰ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲਾਂ(ਸੁਣਨਾ, ਬੋਲਣਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ, ਲਿਖਣਾ) ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ-ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਪੁਸਤਕਾਲਾ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਰੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਣ ਦੇ ਢੰਗ ।

6. ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ, ਨਾਵਲ, ਇਕਾਂਗੀ, ਨਾਟਕ, ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਤੇ ਉਦੇਸ਼, ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ।

- बहु विकल्प प्रश्नों का मापदण्ड कक्षा 6 से 8 तक के राज्य सरकार द्वारा निर्धारित पाठ्यक्रम सत्र 2024–2025 के आधार पर होगा, लेकिन प्रश्नों का चयन एवं कठिनाई स्तर सीनियर सैकण्डरी (कक्षा 12) तक का होगा।

राजस्थान अध्यापक पात्रता परीक्षा (REET) - 2024

माध्यमिक शिक्षा बोर्ड, राजस्थान, अजमेर

पाठ्यक्रम (syllabus)

स्तर-द्वितीय (Level- II)

(कक्षा 6 से 8 तक)

प्रश्न पत्र - II, खण्ड – III, भाषा - II (पंजाबी)

ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ - 30 **ਪੰਜਾਬੀ** **ਕੁੱਲ ਅੰਕ - 30**

ਭਾਸ਼ਾ - II **ਲੇਵਲ - II**

1 **ਇੱਕ ਅਣਡਿੱਠੇ ਵਾਰਤਕ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-**

ਅਗੇਤਰ-ਪਿਛੇਤਰ, ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ, ਲਿੰਗ, ਵਚਨ ਅਤੇ ਕਾਲ

2. **ਇੱਕ ਅਣਡਿੱਠੇ ਕਾਵਿ-ਬੰਦ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-**

ਵਿਚਾਰ-ਸੁਹਜ, ਭਾਵ ਸੁੰਦਰਤਾ, ਸ਼ੈਲੀ, ਪ੍ਰਸੰਗ, ਸਿੱਖਿਆ, ਰਸ, ਅਲੰਕਾਰ, ਛੰਦ, ਸੁਰ-ਤਾਲ, ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ।

3. ਪੰਜਾਬੀ ਸ੍ਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ, ਵਾਕ ਬੋਧ (ਉਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਧੇਅ, ਵਾਕੰਸ਼ ਤੇ ਉਪਵਾਕ, ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪੱਖੋਂ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵੰਡ), ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ।

4. ਛੰਦ(ਦੋਹਰਾ, ਚੌਪਈ, ਕੋਰੜਾ, ਕਬਿੱਤ, ਦਵੱਈਆ, ਬੈਂਤ), ਅਲੰਕਾਰ(ਉਪਮਾ, ਅਤਿਕਥਨੀ, ਅਨੁਪ੍ਰਾਸ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ), ਰਸ (ਨੌ ਰਸ), ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ (ਕਾਫ਼ੀ, ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ, ਨਾਵਲ, ਜੀਵਨੀ, ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ)।

5. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸੂਤਰ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲਾਂ(ਸੁਣਨਾ, ਬੋਲਣਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ, ਲਿਖਣਾ) ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ-ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ, ਪਾਠ-ਯੋਜਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਪੁਸਤਕਾਲਾ ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਰੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਣ ਦੇ ਢੰਗ।

6. ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ, ਨਾਵਲ, ਇਕਾਂਗੀ, ਨਾਟਕ, ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਤੇ ਉਦੇਸ਼, ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਦੇਖਣ-ਸੁਣਨ ਸਾਧਨ- ਅਰਥ, ਵੇਰਵਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ।

- बहु विकल्प प्रश्नों का मापदण्ड कक्षा 6 से 8 तक के राज्य सरकार द्वारा निर्धारित पाठ्यक्रम सत्र 2024–2025 के आधार पर होगा, लेकिन प्रश्नों का चयन एवं कठिनाई स्तर सीनियर सैकण्डरी (कक्षा 12) तक का होगा।